

Oktatási Hivatal

Köznevelési Programok Főosztálya

Iktatószám: KPF/2168-1/2018.

Mellékletek száma: 2 db

Tájékoztató a diákok, a szülők és az általános iskolák számára a középfokú beiskolázás rendjéről, valamint a 2018/2019. tanévi központi írásbeli vizsgákról

A középfokú iskolákba történő jelentkezés rendjét és a felvételi eljárás szabályait a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásához kapcsolódó aktuális határidőket a 2018/2019. tanév rendjéről szóló [13/2018. \(VI. 14.\) EMMI rendelet 2. számú melléklete](#) tartalmazza. Jelen ismertetőnk segítséget kíván nyújtani a tájékozódásban, ám nem pótolja az említett jogszabályok ismeretét.

Felhívjuk a figyelmet az www.oktatas.hu oldalon a [Köznevelés\Középfokú felvételi eljárás\Aktuális beiskolázási időszak \(2018/2019. tanév\)](#) menüpontban megtalálható – [Felvételi a középfokú iskolákban a 2018/2019. tanévben](#) című – kiadványra, amely részletes információkat tartalmaz a középfokú felvételi eljárás menetére vonatkozóan.

1. A központi írásbeli felvételi vizsgákról

A középfokú felvételi eljárás keretében az intézmény a felvételi kérelmekről

- vagy **kizárólag az általános iskolai tanulmányi eredmények** (a továbbiakban: tanulmányi eredmények) alapján,
- vagy gimnázium és szakközépiskola esetén **a tanulmányi eredmények** és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszerzett **írásbeli vizsga** (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredményei alapján,
- vagy gimnázium és szakközépiskola esetén **a tanulmányi eredmények, továbbá a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga** eredményei alapján

dönthet.

A felvételt szervező intézmény további írásbeli vizsgán való részvételt a jelentkezőktől nem követelhet meg.

Helyi szervezésű, **szóbeli vizsgát** csak az a középiskola szervezhet, amelyik előírja a központi írásbeli vizsgán való részvételt. A szóbeli vizsga az általános felvételi eljárás időszakában, az írásbeli vizsgák lebonyolítása után a tanév rendjében meghatározott időpontban **(2019. február 21. – március 14. között)** tartható meg. A szóbeli vizsgák megszervezésére minden középiskola legalább három napot köteles kijelölni a fentiekben meghatározott időszakon belül.

Ha a középiskola **nemzetiségi nevelés-oktatást** folytat, akkor a központi magyar nyelvi feladatlapok **helyett helyben készített, nemzetiségi nyelvű szövegértési feladatsort használhat**, de ebben az esetben felvételi eljárásában **köteles a központi matematika** írásbeli vizsga eredményét figyelembe venni. Az intézmény ekkor is köteles a központi írásbeli vizsgát mindkét tantárgyból (matematikából és magyar nyelvből) megszervezni.

A helyben készített, nemzetiségi nyelvű szövegértési vizsgát az általános felvételi eljárás időszakában lehet megszervezni, a helyi sajátosságoknak megfelelően, **célszerűen a szóbeli vizsgák időszakában (2019. február 21. - március 14. között)**. Ezen vizsgák napja azonban nem eshet egybe egyik központi írásbeli vizsga napjával sem.

- Ha a középfokú iskola művészeti vagy testnevelési tanulmányi területen hirdet felvételt, további készségek, képességek meglétét is vizsgálhatja.
- Sportiskolába az a tanuló vehető fel, aki megfelel a sportegészségügyi és fizikai képességfelmérési vizsgálat követelményeinek.
- Ha a nevelési-oktatási intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik, a tanulók felvételét valamely vallás, világnézet elfogadásához kötheti, és ezt a felvételi eljárás keretében vizsgálhatja.
- A szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaaalkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti.
- A szakiskolába és a készségfejlesztő iskolába a felvétel kizárólag a sajátos nevelési igényt megállapító szakértői bizottsági szakvélemény alapján történhet.

A fent felsorolt vizsgálatok eredménye a felvétel feltételeként figyelembe vehető, de a felvehető tanulók rangsorolásában nem játszhat szerepet.

Az **Arany János Tehetség gondozó Programba** történő jelentkezés esetén a felvételi kérelmek elbírálásakor a tehetségbeválogatáson szerzett minősítést, valamint a központi írásbeli vizsga eredményeit kell figyelembe venni mindkét tárgyból.

A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumok, valamint a 9. évfolyamra történő beiskolázás **központi írásbeli vizsgáit** a magyar nyelvi és a matematikai kompetenciákat mérő központilag kiadott, egységes feladatlapok alapján, országosan egységes eljárásrend szerint kell megszervezni. Mindhárom korcsoport számára (a 6, ill. a 8 évfolyamos gimnáziumi, valamint a 9. évfolyamra történő beiskolázás központi írásbeli vizsgájához) külön feladatlap és javítási-értékelési útmutató készül.

Amennyiben a középiskola valamely tanulmányi területén előírja a központi írásbeli vizsgán történő részvételt, mindkét tantárgyból köteles megszervezni azt.

A központi írásbeli vizsgán elérhető eredménynek az iskola felvételi eljárásában a megszerezhető összesített eredmény, felvételi összpontszám minimum 50%-át kell képviselnie. A középiskola választhat, hogy melyik tárgyból (magyar nyelv és/vagy matematika) kéri az adott tanulmányi területen a központi írásbeli vizsga eredményét. Lehetséges tehát, hogy egy adott tanulmányi területen csak egy tárgy (magyar nyelv vagy matematika) eredményét írja elő (számítja be) az iskola a felvételi teljesítmények értékelésébe. Ha az iskola felvételi eljárásában csak az egyik tárgyból elért írásbeli eredményt számítja be, akkor annak az egy írásbeli eredménynek kell az elérhető összesített eredmény, felvételi összpontszám minimum 50%-át képviselnie. Lehetséges az is, hogy egy adott tanulmányi területen az egyik tantárgyból elért eredményeket nagyobb súllyal számítják be, mint a másikat. Természetesen a felvételi tájékoztatóban ezeket a szabályokat nyilvánosságra kell hozni.

Tekintettel arra, hogy az írásbeli vizsgák eredményei alapján a februári felvételi jelentkezésig a tanuló elképzelései, szándékai megváltozhatnak, az az érdeke, hogy mindkét tárgyból jelentkezzen a központi írásbeli vizsgára.

2. A központi írásbeli vizsgák időpontja

A tanév rendje szerint a **központi írásbeli vizsgákat** országosan az alábbi **időpontokban kell megszervezni:**

- a **6 és a 8 évfolyamos gimnáziumokba**, valamint a **9. évfolyamra és az Arany János Tehetséggondozó Programba** jelentkezők számára **2019. január 19-én 10 órától**,
- a **pótló írásbeli vizsgát** a **6 és 8 évfolyamos gimnáziumokba**, továbbá a **9. évfolyamra és az Arany János Tehetséggondozó Programjába** jelentkezők számára **2019. január 24-én 14 órától**.

Pótló írásbeli vizsgát azok a tanulók írhatnak, akik az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni. Vizsgaisméltésre nincs mód, minden tanuló csak egyszer tehet azonos típusú központi írásbeli vizsgát.

3. A központi írásbeli vizsgát szervező középiskolák jegyzéke

A központi írásbeli vizsgát szervező középiskolák jegyzékét az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) **2018. november 16-áig** közzéteszi a honlapján (www.oktatas.hu).

Felhívjuk figyelmüket, hogy a középfokú iskoláknak 2018. október 20-áig felvételi tájékoztatójukban nyilvánosságra kell hozniuk felvételi eljárásuk rendjét.

A középfokú iskolák felvételi tájékoztatója tartalmazza:

- a középfokú iskola OM azonosítóját, feladatellátási helyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 27. § (2) bekezdésében szereplő szempontok alapján a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- ha az iskola szóbeli vizsgát vagy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 27. § (5) bekezdés szerinti képesség-, készségfelmérést szervez, a vizsga vagy a felmérés követelményeit, időpontját és helyét,
- ha az adott középfokú iskola nem készít fel érettségi vizsgára, az arra vonatkozó tájékoztatást,
- ha a többcélú köznevelési intézmény az általános iskola feladatai mellett a középfokú iskolai feladatok közül legalább egyet ellát, annak szabályait, hogy az iskola tanulója milyen, a pedagógiai programban meghatározott feltételekkel léphet a középfokú iskolai évfolyamokra.

Amennyiben a szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítéséhez köti, úgy a pályaalkalmassági követelményeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.

A felvételi tájékoztató részét képezik a központi írásbeli vizsga szervezésére, illetve e vizsga eredményének az adott iskola felvételijébe való beszámítására vonatkozó egyedi, valamint a felvételi lebonyolításával kapcsolatos egyéb technikai információk (pl. az iskola kéri a központi írásbeli vizsga eredményeit tartalmazó értékelő lap másolatának csatolását a jelentkezési laphoz) is.

4. A tanuló jelentkezése a központi írásbeli vizsgára

A tanulóknak **2018. december 7-éig**, a mellékelt „**TANULÓI JELENTKEZÉSI LAP**” (1. sz. melléklet) benyújtásával kell jelentkezniük a **központi írásbeli vizsgára**. A jelentkezési lap sokszorosítható. **Ez a jelentkezési lap csak a központi írásbeli vizsgára vonatkozik, nem tévesztendő össze a felvételi eljárásban használatos jelentkezési lappal**, amelyet a középfokú iskolákba való jelentkezéskor kell majd használni. A jelen eljárásban szereplő „TANULÓI JELENTKEZÉSI LAPOT” abba a vizsgát meghirdető középiskolába (a megfelelő feladatellátási helyre) kell a tanulónak benyújtania, ahol a központi írásbeli vizsgát meg kívánja írni. A tanuló maga dönti el, melyik vizsgaszervező intézménybe nyújtja be a központi írásbeli vizsgára való jelentkezési lapját, függetlenül attól, hogy a későbbiekben a felvételi eljárás keretében melyik középfokú intézménybe kíván majd jelentkezni, és milyen jelentkezési sorrendet jelöl meg. **A központi írásbeli vizsgát szervező iskola minden hozzá forduló tanuló jelentkezését köteles fogadni.**

Az Arany János Tehetséggondozó Programra pályázatot benyújtóknak abban az intézményben kell egyénileg jelentkezniük a központi írásbeli vizsgára, amely intézménybe a program keretében a felvételüket kéri.

Egy tanuló csak egy intézménybe jelentkezhet központi írásbeli vizsgára. A tanuló teljesítményének megítélését a központi írásbeli vizsga választott helyszíne nem befolyásolhatja.

Kérjük, hogy **a tanulók a központi írásbeli vizsgára személyazonosításra alkalmas igazolványt** – diákigazolványt vagy személyi igazolványt – **vigyenek magukkal**. A magyar nyelvi feladatlapok kitöltéséhez segédeszköz nem használható. A matematika feladatlapok kitöltéséhez rajzeszközökön (vonalzó, körző, szögmérő) kívül más segédeszköz (pl. zsebszámológép) nem használható. A dolgozat megírásakor a rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát kék vagy fekete színű tintával kell elkészíteni.

Az **Nkt. 4. § 3. és 25. pontjában meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók** középfokú felvételi eljárásban való részvételére vonatkozó speciális információkat jelen levél **2. számú melléklete** tartalmazza. Amennyiben a tanuló látási fogyatékos, ezért vizsgájához a feladatlap speciális előállítását igénylik, akkor az igényléshez szükséges formanyomtatvány beszerzéséhez vegyék fel a kapcsolatot a központi írásbeli vizsgát szervező középiskolával.

5. A központi írásbeli vizsga időigénye és a feladatlapok tartalma

A központi írásbeli vizsgákhoz a feladatlapokat a vizsgák típusa és az évfolyamok szerint külön-külön megszervezett bizottságok készítik el. A magyar nyelvből és matematikából készített központi írásbeli vizsgatesztek elsősorban nem tantárgyi, lexikális tudást mérnek, hanem azokat az eszköztudás körébe tartozó képességeket és készségeket, amelyek a középiskolában való eredményes továbbtanuláshoz szükségesek. A vizsga feladatlaponként 45 percet vesz igénybe, a két feladatlap kitöltése között 15 perc szünetet kell tartani. A feladatlapokra vonatkozóan részletes tájékoztató található a www.oktatas.hu honlapon a [Köznevelés/Középfokú felvételi eljárás/Aktuális beiskolázási időszak \(2018/2019. tanév\)](#) menüpontban.

Az előző tanévek felvételi feladatlapjai és megoldásai szintén a www.oktatas.hu honlapon a [Köznevelés/Középfokú felvételi eljárás/Központi írásbeli feladatsorok, javítási útmutatók](#) menüpontban tekinthetők meg.

6. A feladatlapok értékelése

Tekintve, hogy a tanulónak a központi írásbeli vizsgán szerzett pontszámait valamennyi vizsgát előíró intézménynek el kell fogadnia, rendkívül fontos a feladatlapok egységes értékelhetősége és értékelése. Az egységes értékelhetőséget a feladatlapok összeállítóinak, az értékelés egységességét a középiskoláknak kell biztosítaniuk.

7. A kiértékelt feladatlapok megtekintése

A központi írásbeli vizsga kiértékelt dolgozatait a vizsgázó és szülője az igazgató által meghatározott helyen és időben, az iskola képviselőjének jelenlétében megtekintheti, azokról kézzel vagy elektronikus úton pl. digitális fényképezőgéppel másolatot készíthet, és – **kizárólag a hivatalos javítási-értékelési útmutatótól eltérő értékelés esetén** – az értékelésre észrevételt tehet. Ha az iskolában a feltételek rendelkezésre állnak, a vizsgázó kérésére a saját kiértékelt dolgozatáról másolatot kell készíteni. A megtekintéshez – az adott írásbeli vizsgát követő nyolc napon belül – egy munkanapot (nyolc órát) kell biztosítani.

A vizsgázó és szülője a hivatalos javítási-értékelési útmutatótól eltérő értékelés esetén észrevételeit a megtekintést követő első munkanap végéig – tizenhat óráig – írásban adhatja le. Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet benyújtani. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő.

Ha az írásbeli vizsgakérdésekre adott megoldás értékelésére a vizsgázó észrevételt nyújt be, az iskola az észrevételt érdemben elbírálja. Az iskola a bírálat eredményét határozat formájában, megfelelő indokolással, az észrevétel benyújtását követő három munkanapon belül írásban közli az észrevételt tevővel. Ha az észrevételt tevő az iskola határozatának kézhezvétele után is fenntartja korábbi észrevételét, ezt három napon belül – fellebbezés formájában – írásban közli a vizsgát szervező iskolával. A fellebbezés benyújtására meghatározott határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Az iskola a fellebbezést az ügyre vonatkozó dokumentumokkal együtt egy munkanapon belül megküldi a Hivatalnak.

A Hivatal a fellebbezést érdemben elbírálja. A bírálat eredményét határozat formájában, megfelelő indokolással, az észrevétel benyújtását követő nyolc napon belül rövid úton (elektronikus úton) írásban közli az iskolával, valamint postai úton megküldi az iskolának és az észrevételt tevőnek. A fellebbezés benyújtása és elbírálása nem érinti a tanulónak az iskola által hozott felvételi döntéssel kapcsolatos jogorvoslati jogát.

A fentiekről a központi írásbeli vizsgát szervező középiskola igazgatója az iskola honlapján, valamint az írásbeli vizsgák megkezdése előtt tájékoztatja a vizsgázókat. A **jogszabály arra nem ad lehetőséget**, hogy a tanuló által megoldott, a középiskola által kijavított feladatlapot vagy annak fénymásolatát másik középfokú iskola bekérje és felülvizsgálja, újra értékelje. Az egyes iskolák felvételi eljárásán belül azonban a központi írásbeli vizsgán elért pontszám eltérő súllyal szerepelhet.

8. Az eredmények közzététele, a felvételi eljárás további menete

A központi írásbeli vizsga eredményéről a vizsgát szervező iskola – a Hivatal által kiadott, a vizsga részletes eredményeit tartalmazó, az iskola körbélyegzőjének lenyomatával, valamint az igazgató vagy az általa kijelölt személy aláírásával hitelesített **Értékelő lapon** – közvetlenül tájékoztatja a vizsgázókat **2019. február 7-éig**. A vonatkozó rendelet előírása szerint az értesítés kizárólag ebben a formában történhet meg. A tanuló ennek ismeretében nyújtja be jelentkezési lapját, tanulói adatlapját (a továbbiakban együtt felvételi lapok), és vesz részt az általános felvételi eljárásban.

A 9. évfolyamra történő jelentkezés esetén az általános iskola a felvételi lapokat a KIFIR rendszerben állítja elő, és továbbítja a tanulói jelentkezési lapokat a középfokú iskolá(k)nak, a tanulói adatlapok első példányát pedig a Hivatalnak (az adatlapon meghatározott címre).

Az Nkt. 51. § (3) bekezdése szerint a **többcélú intézményben általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók** a pedagógiai programban meghatározottak alapján folytatják tanulmányaikat a megfelelő iskolatípus szerinti nevelés-oktatásban. Az általános felvételi eljárás során használatos felvételi lapokat **nekik nem kell kitölteniük** abban az esetben, **ha csak a saját iskolájukban** kívánnak részt venni a középfokú felvételi eljárásban olyan tanulmányi területen, amelyhez a pedagógiai programban előírt feltételeket teljesítik. Az iskola azon 8. évfolyamos tanulói, akik más középfokú iskolákba való jelentkezést is meg kívánnak jelölni, vagy helyben, olyan tanulmányi területen kívánnak továbbtanulni, amelyhez a pedagógiai programban előírt feltételeket nem teljesítik, részt vesznek a felvételi eljárásban. Ki kell tölteniük és be kell nyújtaniuk a tanulói adatlapot, és be kell nyújtaniuk a jelentkezési lapot minden választott középfokú iskolába. A tanulói adatlapon saját középiskolájuk tanulmányi területei közül csak ezeket a tanulmányi területeket kell feltüntetniük. Saját iskolájuk azon tanulmányi területeit, amelyekben a helyi továbbtanulás számukra – a pedagógiai program szerint – biztosított, nem kell feltüntetni a jelentkezési lapon és a tanulói adatlapon.

A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumokba való jelentkezés esetén a tanuló vagy szülője a jelentkezést a központilag kiadott jelentkezési lapon közvetlenül is megküldheti a kiválasztott gimnázium részére. Ezzel egyidejűleg a tanulói adatlapot közvetlenül kell megküldenie a Hivatalnak (az adatlapon meghatározott címre). **A felvételi lapok megküldésének (postára adásának) határideje 2019. február 18.**

A középiskola felvételi tájékoztatójában megkövetelheti az értékelő lap másolatának a jelentkezési laphoz történő csatolását. Ebben az esetben az értékelő lap másolatban csatolható, az értékelő lapot kiállító iskola általi hitelesítése azonban nem lehet kötelező. Az eredeti értékelő lap a jelentkezőnél marad.

Figyelem! A középfokú felvételi eljárás során a központi írásbeli vizsgára és a középfokú iskolákba való jelentkezéshez más-más időpontban, külön-külön jelentkezési lapot kell benyújtani, a két jelentkezés nem „váltja ki”, vagy „helyettesíti” egymást.

A jelentkező tanulók rangsorolásának módját, a felvételtől történő tájékoztatásának előírásait, valamint a jogorvoslati eljárás rendjét és az egyes feladatok határidejét az általános felvételi eljárásra vonatkozó szabályozás szerint, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, illetve a 2018/2019. tanév rendjéről szóló 13/2018. (VI. 14.) EMMI rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

A felvételt hirdető középfokú iskola a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést megküldi a jelentkezőnek és az általános iskolának. A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumoknak a tanuló felvételéről szóló értesítést meg kell küldeniük, az elutasításáról szóló értesítést nem kell megküldeniük az általános iskola számára.

9. A középfokú iskolába történő jelentkezés rendjét és a felvételi eljárás szabályait meghatározó jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 13/2018. (VI. 14.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete.

Budapest, 2018. szeptember 27.

TANULÓI JELENTKEZÉSI LAP

a 9. évfolyamra történő beiskolázás, illetve a 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumok KÖZPONTI ÍRÁSBELI VIZSGÁJÁRA

Beküldési határidő: 2018. december 7.

***Beküldendő a központi írásbeli vizsgát szervező középiskolák közül abba az iskolába,
amelyikben a diák a felvételit meg kívánja írni.***

A jelentkezési lapot nyomtatott nagybetűkkel kell kitölteni!

1. A tanuló adatai

A tanuló oktatási azonosító száma: _____

Neve: Neme:

Születési helye: Születési ideje:

Anyja születéskori neve:

Lakcíme (értesítési címe):

Telefonszáma:

Szülő telefonszáma:Értesítési e-mail címe:

2. A tanuló általános iskolájának adatai

OM azonosító kódja: _____

Neve:

Címe:

3. A központi írásbeli vizsgát az alábbi középfokú iskolában és helyen kívánom teljesíteni:

OM azonosító kódja: _ _ _ _ _

Intézmény neve:

Intézmény címe:

Vizsga típusa	Vizsga tárgya	
	Magyar nyelv	Matematika
a középfokú iskola 9. évfolyamára jelentkezők központi írásbeli vizsgája		
6 évfolyamos gimnáziumba jelentkezők központi írásbeli vizsgája		
8 évfolyamos gimnáziumba jelentkezők központi írásbeli vizsgája		

Kérjük, a megfelelő cellába elhelyezett X jellel jelezze, hogy mely évfolyamon és mely tárgyból jelentkezik írásbeli vizsgára az adott intézménybe!

4. A központi írásbeli vizsga megszervezésére vonatkozóan az alábbi dokumentumokat csatolom a jelentkezési laphoz (kizárólag a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 3. és 25. pontjában meghatározott sajátos nevelési igényű tanuló, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében):*

szülői kérelem:db

szakértői vélemény:db

*Amennyiben a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében a szakértői vélemény speciális írásbeli vizsgakörülmények biztosítását javasolja (pl. időhosszabbítás, segédeszköz, az értékelési rendszer egy részlete alóli felmentés), úgy ennek biztosítását a szülőnek írásban kérelmeznie kell – a központi írásbeli vizsga előtt – annak az iskolának az igazgatójától, ahová a tanuló írásbeli vizsga jelentkezési lapját benyújtják. A szülő által írt kérelemhez a szakértői véleményt csatolni kell! A szülő kérelméről az adott intézmény igazgatója jogosult dönteni.

A táblázatban megjelölt tárgyakból központi írásbeli vizsgára jelentkezem. Kijelentem, hogy a kezelt adatok körét, az adatkezelés feltételeit, továbbá a jogorvoslati lehetőségeket részletesen tárgyaló Adatvédelmi tájékoztató tartalmát a középfokú felvételi dokumentum benyújtását megelőzően megismertem, és az abban foglaltakat tudomásul vettem. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a beírt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt:, év hó nap

.....
szülő aláírása

.....
tanuló aláírása

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele a középfokú felvételi eljárásban

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális eljárási szabályok a középfokú felvételi eljárás szempontjából a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott sajátos nevelési igényű¹, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő² tanulókra (jelen tájékoztatóban a továbbiakban együttesen SNI tanulók) vonatkoznak. Az SNI tanulóokra vonatkozó speciális értékelési szabályok a nemzeti köznevelési törvényben leírtak³ szerint kerülnek meghatározásra. A feltételek meghatározásakor az illetékes szakértői bizottság által kiadott – még érvényben lévő – szakértői véleményben (a továbbiakban szakértői véleményben) foglaltak az irányadóak. A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló EMMI rendelet⁴ szerint azt, hogy az adott vizsgázó beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, vagy sajátos nevelési igényű a pedagógiai szakszolgálat megfelelő szakértői bizottsága állapítja meg. A pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottságainak működését, illetékességét szintén a fenti rendelet tartalmazza.

I. Tájékozódás az általános felvételi eljárás kezdete előtt

1. A középfokú beiskolázásban részt vevő intézmények az SNI tanulóokra vonatkozó speciális felvételi követelményeket – a jogszabályokban meghatározott keretek között – egyedileg határozzák meg. A középfokú iskola felvételi tájékoztatójának tartalmaznia kell a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, és külön a hozzá jelentkező SNI tanulók esetében a saját felvételi eljárásában alkalmazott speciális elbírálási szabályokat.
2. Az SNI tanulóknak és szüleiknek még jóval a felvételi eljárás megkezdése előtt tájékozódniuk kell, hogy az az iskola, ahová a tanuló februárban majd be kívánja adni a jelentkezését (továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskola), milyen – az SNI tanulóokra vonatkozó – speciális elbírálási szabályokat határoz meg. Ezen ismeretek birtokában tudják eredményesen megtervezni a tanuló „felvételi stratégiáját”. Különösen fontos ez abban az esetben, ha a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskola felvételi eljárása során kéri a központi írásbeli vizsga eredményeit.
3. Amennyiben a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskola a felvétel feltételeként előírja a központi írásbeli vizsgát, az SNI tanulóknak és a szülőjének még az írásbeli vizsgára való jelentkezés előtt tisztázniuk kell az iskolával azt, hogy a helyi speciális szabályok és a szakértői véleményben foglaltak alapján szükséges-e a tanuló részvétele az írásbeli vizsgán (egyik, vagy mindkét tárgyból), vagy az iskola a központi írásbeli vizsga eredménye nélkül is, esetleg pl. csak a matematika vagy esetleg csak a magyar nyelv eredményének figyelembe vételével; vagy valamely tantárgy tanulmányi eredményének duplázásával elbírálja majd a felvételi jelentkezését. **Az SNI tanuló tehát a szakértői véleményben leírtak alapján a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskolától kérheti a központi írásbeli vizsga alóli felmentését, az írásbeli vizsgát szervező középiskolától nem.**
4. Ha az SNI tanuló egyik vagy mindkét vizsgatárgy írásbeli vizsgája alóli felmentését kap a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskolától, az azt jelenti, hogy a központi írásbeli vizsga eredményei helyett – ennek az iskolának a felvételi eljárása során – más módon méri fel a tanuló tudását, és bírálja el felvételi jelentkezését. Akár matematikából, akár magyar nyelvből volt felmentve a tantárgy értékelése alól a tanuló, mindkét esetben csak a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskola igazgatója dönthet arról, hogy a saját felvételi eljárásában ezt milyen módon tudja figyelembe venni. **Több továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskola esetében intézményenként más és más lehet ez a döntés.**

A fentiek alapján tehát adott esetben az a tanuló, aki általános iskolában a matematika tantárgy értékelése alól felmentett, dönthet úgy, hogy csak magyar nyelvből ír központi felvételit, mert – a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskolával folytatott egyeztetés eredményeként – a magyar nyelvi írásbeli eredményének duplázásával számolják majd ki a felvételi pontjait, ezért nem lesz szüksége a matematika írásbeli vizsga eredményére a felvételi eljárás során. Ebben az esetben az írásbeli vizsga jelentkezését csak a magyar nyelv vizsgatárgyra vonatkozóan nyújtja be az írásbeli vizsgát szervező intézménybe. A kérdésben azonban kizárólag a továbbtanulásra kiválasztott középfokú intézmény igazgatója dönthet, aki megteheti, hogy a magyar nyelvi vizsgaeredmény duplázásával állapítja meg adott tanulmányi területen az SNI tanulók pontszámát, de dönthet úgy is, hogy más módon végzi az SNI tanulók felvételi pontszámainak megállapítását.

II. A központi írásbeli felvételi vizsga

5. Akármilyen is az előzetes tájékozódás eredménye, a felvételiző tanuló jelentkezhet a központi írásbeli vizsgára. Ez általában tanácsos is, hiszen könnyen előfordulhat, hogy a februári felvételi jelentkezésig elképzelései, szándékai megváltoznak, és mégis szüksége lesz a központi írásbeli vizsga eredményére. A felvételiző tanulót nem éri semmi hátrány, ha megírja a központi írásbeli vizsgát, mert annak eredményének ismeretében adhatja majd be a jelentkezését a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskolákba. Akár intézményenként is eldöntheti, hogy a központi írásbeli vizsga eredménye alapján, vagy az SNI tanulóokra vonatkozó helyi, speciális értékelési szabályok szerint kéri jelentkezésének elbírálását.

¹ 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pont

² 2011. évi CXCV. törvény 4. § 3. pont

³ 2011. évi CXCV. törvény 51. § (5) bekezdés

⁴ 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

6. A központi írásbeli vizsgára a jelentkezést a tanulók abba a középfokú iskolába adják be, amelyik számukra a legkényelmesebb (vizsgaszervező iskola). A vizsgaszervező iskola kiválasztása független attól, hogy később a tanuló melyik iskolába kíván majd felvételizni (továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskola). Eppen ezért nincs értelme annak, hogy az SNI tanuló a vizsgaszervező iskolától kérje a központi írásbeli vizsga alóli felmentést. A vizsgaszervező iskola a felmentést – az írásbeli vizsga eljárásának keretében – nem is adhatja meg.
7. A nemzeti köznevelési törvényben leírtak szerint⁵ a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell a tanuló adottságaihoz. Amennyiben az SNI tanuló úgy dönt, hogy megírja a központi írásbeli vizsgát, akkor a vizsgára történő jelentkezéskor – a vizsgaszervezést érintő speciális körülményekre, illetve eszközökre vonatkozó – kérelmet nyújthat be. A központi írásbeli vizsgát szervező középiskola igazgatója döntésében rendelkezik az iskolai tanulmányok során a tanuló által használt, megszokott eszközök biztosításáról, az írásbeli dolgozat elkészítéséhez a munkaidő meghosszabbításáról, a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentésről⁶.
8. A központi írásbeli vizsgára vonatkozó **speciális elbírálást minden esetben írásos kérelemben kell igényelni – a központi írásbeli vizsga előtt – a vizsgaszervező iskolában. A kérelmet és a szakértői véleményt a központi írásbeli vizsgára történő jelentkezéskor a jelentkezési lappal együtt kell benyújtani az iskolához**, mivel a speciális körülményekre vonatkozó kérelem a vizsgaszervezést is érinti. A kérelmet a vizsgaszervező iskola igazgatója bírálja el. Az igazgató a szakértői vélemény alapján hoz döntést arról, hogy milyen kedvezményeket biztosít az SNI tanulóknak az írásbeli vizsga során. Az igazgató döntését határozatba foglalja, amelyet a központi írásbeli vizsga előtt eljuttat a tanulóhoz és a szülőhöz. **Ez a döntés kizárólag a központi írásbeli vizsga letételének körülményeire vonatkozhat.**
9. Az SNI tanuló a központi írásbeli vizsga során a szakértői véleményben foglaltak alapján az alábbi kedvezményekre lehet jogosult:
- **időhosszabbítás:** az írásbeli vizsga időtartama tárgyanként 45 perc, ez indokolt esetben megnövelhető.
 - **az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott segédeszköz használata:** a tanuló a szakértői vélemény alapján az igazgatói határozatban leírtak szerinti segédeszközt vagy segédeszközöket használhatja a vizsga során.
 - **a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentés:** a szakértői véleményben leírtak alapján a vizsgadolgozat értékelésekor bizonyos feladattípusokat a javító tanár nem vesz figyelembe, az ezekre adható pontot az elérhető maximális és a tanuló által elért összpontszámba sem számítja be. Ez a kedvezmény arra az esetre vonatkozik, amikor a tanuló az adott vizsgatárgy követelményeinek valamely részlete alól mentesül pl. magyar nyelv esetében a helyesírás feladatok értékelése alól, vagy a matematika vizsgatárgy esetében a szerkesztést igénylő feladatok alól. Nem alkalmazható azonban akkor, ha a tanuló teljesen fel van mentve a matematika tantárgy követelményrendszerének értékelése és minősítése alól.
- A szakértői véleményben foglaltak függvényében a tanuló akár egyszerre mindhárom kedvezményre jogosult lehet, és a szülő kérelme (valamint a szakértői vélemény) alapján mindhárom kedvezménnyel élhet is.
10. A vizsgázó, illetve a szülő írásban benyújtott – a szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott – kérelmére az írásbeli vizsgán egyik vagy mindkét vizsgatárgyból, az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő megnövelhető. Az időhosszabbítás mértékéről – minden körülmény mérlegelésével – az írásbeli vizsgát szervező intézmény igazgatója dönt.
11. A vizsgázó, illetve a szülő írásban benyújtott – a szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott – kérelmére a vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja (például: számítógépet, számológépet).
- Amennyiben például a tanuló számára azt teszik lehetővé, hogy dolgozatát számítógép segítségével készítse el, úgy válasza egy részét számítógépen (pl. egy üres word dokumentumban), más részeit (pl. a feleletválasztós feladatokat) a feladatlapon tudja megadni. Így a számítógépen történő válaszadás és a feladatlapon vizuális megjelenésének előnyeit is ki tudja használni a vizsgázó. Amennyiben ezt a megoldást választják, a vizsgázónak arra kell ügyelnie, hogy válaszait egyértelműen a feladatokhoz rendelje. A tanuló kész dolgozata számítógépen készített részének nem újraindítható CD-re történő mentését, majd kinyomtatását és a feladatlappal történő összetűzését az iskola végzi el. Célszerű nyomtatás után a felügyelő tanár szignójával ellátni a kinyomtatott dolgozatlapokat. A kinyomtatott vizsgadolgozatot a normál vizsgadolgozatokkal megegyező módon kell javítania a szaktanárnak.
12. Abban az esetben, ha a szülő felmentést kap gyermeke részére a központi felvételi vizsga egyes részeinek értékelése alól (pl. helyesírás), a vizsgadolgozat értékelésekor – a kérelem és a szakértői vélemény alapján meghozott igazgatói határozatban foglaltakkal összhangban – felmentéssel érintett értékelési szempontokat a javítótanár nem veszi figyelembe, az ezekre adható pontot sem az elérhető maximális, sem pedig a tanuló által elért összpontszámba nem számítja bele. **Ez a felmentés tehát az értékelésre vonatkozik, nem pedig arra, hogy a tanulónak egy-egy adott feladatot nem kell megoldania.** Nem is lehet ez másként, hiszen:
- a tanuló tanulmányai során is részt vesz az adott tárgyból a tanórai foglalkozásokon, megoldja a helyesírási feladatokat, ám ezt – a szakértői vélemény alapján – nem értékeli számára;
 - minden tanuló esetében a szakértői vélemény alapján egyedileg kell eldönteni az adott vizsgaszervező intézményben azt, hogy mely feladatok értékelése alól mentesül, ám ez – a vizsgaszituáció jellegéből fakadóan – a konkrét feladatsor ismerete nélkül, előzetesen nem lehetséges.

⁵ 2011. évi CXCV. törvény 51. § (5) bekezdés

⁶ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 33. § (3) bekezdés

Amennyiben az igazgatói határozatban a tanulót mentesítették az értékelési rendszer valamely részlete (pl.: a „külalak, íráskép” vagy a helyesírás értékelése) alól, akkor a felmentésben érintett itemekről/feladatokról minden esetben – a szakértői vélemény és a szülői kérelem alapján – a vizsgaszervező intézmény igazgatója egyedileg hoz határozatot. Amennyiben a tanuló mentessége a helyesírás értékelésére vonatkozott, az intézmény vezetője figyelembe veheti a felvételi feladatalapot összeállító bizottság által készített szakmai ajánlást, melyet az a vizsgát követően hoz nyilvánosságra a vizsgaszervező intézmények számára, ám ez nem kötelező érvényű.

A tanuló vizsgadolgozatának javítása ezt követően a hivatalos javítási értékelési útmutató alapján, az igazgatói határozat figyelembevételével történik oly módon, hogy a javító tanár a határozatban megjelölt feladatrészeket (itemeket) vagy akár teljes feladatokat nem értékeli. A tanuló általa elérhető maximális pontszám ebben az esetben csak a felmentésnek megfelelő itemekre kapható pontszámokkal csökkentett pontszám lehet. A tanuló által elért eredmények rögzítésére szolgáló programban a rögzítést végző személy jelzi, hogy a tanuló a feladatrész értékelése alól mentesült (F), azaz nem kapott pontot. Ugyanígy kell eljárni minden itemnél, amelynek értékelése alól a tanulót felmentették. A program ebben az esetben olyan módon számolja ki a tanuló által elérhető összpontszámot, hogy azokra a feladatokra vagy feladatrészekre kapható maximum pontokat, amelyeknél az értékelés alól mentesítették, levonja a maximálisan elérhető pontszámból. Így a tanuló által elérhető összpontszám nem 50 pont lesz, hanem például csak 42. A vizsgaszervező intézmény igazgatója nem teheti meg, hogy azokat az itemeket, amelyek értékelése alól mentesítést adott, automatikusan teljesítettként veszi figyelembe, és megadja az értük adható maximális pontokat. A központi írásbeli vizsgáról kiállított értékelő lap tehát a valós tényeket rögzíti, nevezetesen azt, hogy a vizsgázó az általa elérhető maximális pontszámból hány pontot ért el.

13. A vizsgaszervező intézmények a középfokú intézmények felvételi információs rendszerében rögzítik a vizsgán való részvétel tényét, a vizsga során a tájékoztató 7. pontjában részletezett speciális körülményeket, a vizsgaeredményeket, valamint elvégzik a vizsgaeredményeket tartalmazó értékelő lapok előállítását, kinyomtatását, hitelesítését.⁷

14. A vizsgaeredményeket tartalmazó értékelő lap a valós tényeket rögzíti, nevezetesen azt, hogy a vizsgázó az általa elérhető maximális pontszámból hány pontot ért el. Célja, hogy a továbbtanulásra kiszemelt intézmény(ek)e)t a legteljesebb mértékben tájékoztassa a tanuló központi írásbeli vizsgán elért teljesítményéről, és a vizsga körülményeiről. Ennek megfelelően, ha a vizsgaszervező iskola a vizsgázó számára:

- többletidőt biztosít és/vagy
- a vizsgázó iskolai tanulmányai során használt, megszokott segédeszköz használatát biztosítja és/vagy
- a vizsgázót az értékelési rendszer egy részlete alól mentesíti,

úgy a középfokú intézmények felvételi információs rendszere ezt az információt automatikusan rávezeti a tanuló értékelő lapjára.

III. A jelentkezés benyújtása a továbbtanulásra kiválasztott középiskolába és annak elbírálása

15. A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezők esetében célszerű a továbbtanulásra kiválasztott középiskolát a lehető legteljesebb információval ellátni a felvételi kérelem benyújtásakor. A felvételi eljárás során a középfokú intézmény igazgatója - a jogszabályban rögzített keretek betartása mellett, minden körülmény mérlegelésével - saját hatáskörben dönt a jelentkezők felvételéről.⁸ A jelentkezési lap mellé csatolt szülői kérelem és a szakértői vélemény számos olyan információt tartalmazhat, amely adott esetben befolyásolhatja azt, hogy a tanulót az adott középfokú iskola milyen képzésben tudja fogadni (pl. tankötelezettség teljesítésének módja; korrekciós javaslatok; mentesítés; rehabilitációs foglalkozásokra vonatkozó javaslatok és területek, szakemberek és végzettségük; kijelölt nevelési/oktatási intézmény, osztály/tagozat; felülvizsgálati eljárás lehetősége és ideje). Amennyiben az iskola alapító okirata szerint a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása feladatát ellátja és felveszi a tanulót, akkor az ellátást egyértelműen biztosítani kell.⁹

16. Minden egyes középfokú intézmény maga határozza meg, hogy a saját felvételi eljárásban milyen – a felvételi tájékoztatójában nyilvánosságra hozott – módon számítja ki a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi pontszámait. Amennyiben a szülő részéről ezzel kapcsolatban kérdés merül fel, arra kizárólag a továbbtanulásra kiválasztott intézmény tud válaszolni.

17. A szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti¹⁰. A pályaalkalmassági követelményeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni. A pályaalkalmassági követelmény a szakképzésbe történő bekapcsolódás azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a választott szakképesítés komplex szakmai vizsgájára és a választott tevékenység, foglalkozás ellátására. Az egészségügyi alkalmassági követelmény ezzel szemben annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes-e önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre. Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak¹¹.

⁷ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 35. § (2) bekezdés

⁸ 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 50. § (1) bekezdése

⁹ 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 47. § (1) bekezdése

¹⁰ 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 50. § (2) bekezdése

¹¹ 2011. évi CLXXXVII. törvény 27. § (4) bekezdése